

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โครงการสำรวจการคงอยู่และการกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายาก
ของจังหวัดบุรีรัมย์

สนองพระราชดำริ

รายงานการดำเนินงาน

ประจำปี 2562

โดย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

วันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2562

คำนำ

ป่าไม้เป็นทรัพยากรสำคัญอย่างหนึ่งที่มนุษย์นำมาใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อการดำรงชีวิต การอนุรักษ์ ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้จึงเป็นสิ่งที่ควรทำเป็นอย่างยิ่ง โครงการนี้เป็นโครงการสำรวจคงอยู่และการกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์ ที่สนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นการสำรวจค้นหาพันธุ์ไม้และจัดทำฐานข้อมูล แผนที่ออนไลน์ เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการอนุรักษ์พันธุ์ไม้ ผู้ดำเนินโครงการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลจากการดำเนินโครงการนี้จะทำให้ชุมชนและสังคมเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรมากขึ้น

ณัฐพล วงษ์รัมย์

กันยายน 2562

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
สารบัญตาราง.....	ง
สารบัญภาพ.....	จ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
หลักการและเหตุผล.....	1
วัตถุประสงค์โครงการ.....	2
ลักษณะโครงการ.....	2
วิธีการดำเนินงาน.....	4
ผู้รับผิดชอบ.....	4
ระยะเวลาและสถานที่ในการดำเนินโครงการ.....	4
งบประมาณในการดำเนินโครงการ.....	5
การติดตามและประเมินผล.....	6
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 วิธีดำเนินโครงการ.....	8
พื้นที่ดำเนินโครงการ.....	8
วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ.....	12
วิธีการดำเนินงาน.....	13
3 ผลการดำเนินโครงการ.....	15
การกระจายตัวของพันธุ์ไม้หายากและพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดบุรีรัมย์.....	15
ข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากพันธุ์ไม้จังหวัดบุรีรัมย์.....	24
ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์พันธุ์ไม้หายากและพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดบุรีรัมย์.....	36
4 สรุปผลและองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินโครงการ.....	38
สรุปผลการดำเนินโครงการ.....	38
การถอดองค์ความรู้จากการดำเนินโครงการ.....	39

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

5 การติดตามผลการดำเนินงาน.....	40
ผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินโครงการ.....	40
ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ.....	40
ภาคผนวก.....	43

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ขั้นตอนการดำเนินโครงการ.....	5
3.1 พันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาหนองขวาง อำเภอกู่เมือง.....	26
3.2 พันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์ อำเภอลำปลายมาศ.....	29
3.3 พันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านจาน อำเภอกระสัง.....	33
5.1 ผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินโครงการ.....	40
5.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	41
5.3 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	41
5.4 ผลการประเมินความพึงพอใจ.....	42

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 พื้นที่แปลงสำรวจพันธุ์ไม้ของศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาหนองขวาง.....	8
2.2 พื้นที่สำรวจพันธุ์ไม้ของศูนย์อุดมศึกษาปะคำ.....	9
2.3 พื้นที่แปลงสำรวจพันธุ์ไม้ของป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์.....	10
2.4 พื้นที่แปลงสำรวจพันธุ์ไม้ของป่าชุมชนบ้านจาน.....	10
2.5 พื้นที่สำรวจพันธุ์ไม้ของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลอีสาน และตำบลเสม็ด.....	11
2.6 เครื่องกำหนดตำแหน่งพิกัดบนโลกด้วยดาวเทียม (GPS) แบบพกพา.....	12
2.7 โปรแกรม QuantumGIS (Qgis).....	13
3.1 แผนที่การกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายาก ได้แก่ กาฬพฤกษ์ ต้นแปะ และมะกอกโคก.....	15
3.2 แผนที่การกระจายตัวของพันธุ์ไม้ที่พบในเขตพื้นที่จัดสรรทำการเกษตรของศูนย์ อุดมศึกษาปะคำ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.....	16
3.3 ลักษณะของต้นและดอกของกาฬพฤกษ์.....	17
3.4 ลักษณะใบกาฬพฤกษ์.....	18
3.5 ลักษณะของดอกกาฬพฤกษ์.....	18
3.6 ลักษณะของผลกาฬพฤกษ์.....	19
3.7 ลักษณะของเมล็ดกาฬพฤกษ์.....	19
3.8 ลักษณะของต้นแปะ.....	21
3.9 ลักษณะของต้นมะกอกโคก.....	22
3.10 ลักษณะของใบมะกอกโคก.....	22
3.11 ลักษณะของดอกมะกอกโคก.....	23
3.12 ลักษณะของผลมะกอกโคก.....	24
3.13 ตำแหน่งพื้นที่ป่าที่สำรวจพันธุ์ไม้ในจังหวัดบุรีรัมย์.....	25
3.14 ข้อมูลพันธุ์ไม้จากการสำรวจในโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ Qgis.....	36
3.15 แผนที่ออนไลน์พันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์.....	37
3.16 แผนที่ออนไลน์ข้อมูลพันธุ์ไม้ในศูนย์อุดมศึกษาปะคำ.....	37
ค.1 การเตรียมแปลงสำรวจพื้นที่ป่าชุมชนบ้านจาน.....	54
ค.2 การเตรียมแปลงสำรวจพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์.....	54
ค.3 สภาพพื้นที่ป่าชุมชนบ้านจาน.....	55
ค.4 สภาพพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์.....	55

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติกำลังประสบปัญหาจากมนุษย์เอง ที่เกิดจากการใช้อย่างไม่ระมัดระวัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งเป็นแหล่งอาหารสำคัญ รวมถึงการเป็นแหล่งต้นน้ำ รักษาสมดุลอากาศ กรองมลพิษอากาศ และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมทั้งเป็นแหล่งพรรณพืชที่จะเป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น เป็นแหล่งเรียนรู้พืชและสัตว์ป่า แหล่งสมุนไพรที่ใช้เป็นยารักษาโรค ไม้ประดับ รวมถึงไม้ที่มีค่า ซึ่งต่างมีความหลากหลายในระบบนิเวศป่าไม้ ดังนั้นหากไม่มีการตระหนัก หรือการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้เห็นความสำคัญของพืช ความสำคัญของป่าไม้ อาจทำให้เกิดการสูญเสียพืชบางชนิด หรือทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น

จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีพื้นที่เป็นที่ราบ ลาดเอียงจากทางทิศใต้ ไปทิศเหนือ เนื่องจากมีแนวเทือกเขาตมรักทางตอนล่าง เป็นเขตที่สูง มีป่าไม้กระจายอยู่ทั่วพื้นที่จังหวัด แต่ถูกบุกรุกเปลี่ยนสภาพเป็นพื้นที่เกษตร และชุมชน และมีพืชพรรณที่สำคัญอยู่ในป่า จึงมีการอนุรักษ์ โดยการจัดตั้งป่าชุมชน เพื่อการบริหารจัดการป่าไม้แบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชที่มีความสำคัญ ได้แก่ พันธุ์ไม้มงคลประจำจังหวัด คือ ต้นกาฬพฤกษ์ ดอกไม้ประจำจังหวัด คือ ดอกสุพรรณการ์ และพันธุ์ไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นแปะ (ชื่อเดิมของเมืองบุรีรัมย์) และยังมีพืช ที่มีความสำคัญ และหายากอื่นๆ เช่น ต้นมะกอกโคก (โยนีปีศาจ) ล้วนมีความสำคัญที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์ และสามารถสร้างความตระหนักให้คนในพื้นที่เกิดความหวงแหน และเกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เป็นโครงการที่ริเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2503 ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ให้มีการดำเนินการสำรวจ รวบรวม ปลูกดูแล รักษาพรรณพืชต่างๆ ที่หายากและกำลังจะหมดไป ซึ่งการดำเนินการโครงการนี้ เป็นการสำรวจเชิงพื้นที่ของพันธุ์ไม้สำคัญของจังหวัดบุรีรัมย์ และพันธุ์ไม้หายาก ในพื้นที่ป่าของจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ป่าในเขตพื้นที่อำเภอคูเมือง อำเภอเมือง อำเภอลำปลายมาศ อำเภอกระสัง และอำเภอบัวคำ พื้นที่ศึกษารวมกว่า 27,000 ไร่ เพื่อเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้นของพันธุ์ไม้ที่มีความสำคัญ ใช้ประโยชน์ในการเป็นแหล่งเรียนรู้ ที่จะเป็นการปลูกจิตสำนึก และตระหนักถึงคุณค่าที่จะอนุรักษ์พืชพรรณและระบบนิเวศป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์โครงการ

1.2.1 เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

1.2.2 เพื่อสำรวจการกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์

1.2.3 เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ประโยชน์จากพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์

1.3 ลักษณะโครงการ

1.3.1 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาหน่วยงานและตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์
[✓] ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาและยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล มาตรการที่ 3 ผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันได้ในระดับชาติและนานาชาติ
[✓] ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนางานวิจัยบนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์และการบริการทางวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งภูมิปัญญาของท้องถิ่นและชุมชน มาตรการที่ 10 ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
[✓] ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์ ส่งเสริมและสืบสานอัตลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมอีสานใต้ มาตรการที่ 2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางด้านศิลปวัฒนธรรม ศิลปินพื้นบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับปราชญ์ชาวบ้าน หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจและเอกชนเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมสู่ประชาคมอาเซียน

1.3.2 สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายใน

องค์ประกอบ
[✓] องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 การส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา ในประเด็นการพัฒนา ศักยภาพ นักศึกษา และการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
[✓] องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ในประเด็น การบูรณาการพันธกิจต่างๆ กับการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี

1.3.3 สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายนอก

องค์ประกอบ
[✓] มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต
[✓] มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนา สังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้
[✓] ด้านการทำนุบำรุง ศิลปะฯ

1.3.4 บุคลากรโครงการกับ

[✓] การจัดการเรียนการสอน ระบุ

[✓] การปรับปรุงรายวิชา การสำรวจภูมิประเทศ รหัสวิชา 2542309 หลักสูตร ภูมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศ

[] การต่อยอดสู่หนังสือตำรา.....

[] อื่นๆ

[] การวิจัย

[] การปฏิบัติงาน (กรณีไม่ได้รับผิดชอบสอน/วิจัย)

1.3.5 อื่นๆ

- 1) นโยบาย โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 2) การกิจและความร่วมมือเครือข่ายป่าชุมชนในอำเภอกระสัง และอำเภอลำปลายมาศ

1.4 วิธีดำเนินการ

1.4.1 สํารวจการกระจายตัวและบันทึกข้อมูลพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์ ในพื้นที่ศึกษา โดยการกำหนดแปลงตัวอย่างในพื้นที่ป่าที่กำหนด

1.4.2 จัดทำฐานข้อมูลการกระจายตัวของ พันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์

1.4.3 ศึกษาการรูปแบบการใช้ประโยชน์จากพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์ จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย บทความ และการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ และประชาชนในพื้นที่ศึกษา

1.4.4 จัดการรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์

สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ป่าในเขตพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอลำปลายมาศ (ป่าโคกชาดและป่าหนองแสง) อำเภอกระสัง และอำเภอปะคำ พื้นที่รวมประมาณ 27,000 ไร่

1.5 ผู้รับผิดชอบ

อาจารย์ณัฐพล วงษ์รัมย์ สาขาวิชาภูมิศาสตร์และภูมิสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

1.6 ระยะเวลาและสถานที่ในการดำเนินโครงการ

วันเริ่มต้นโครงการ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 วันสิ้นสุดโครงการ เดือนกันยายน พ.ศ. 2562

ตารางที่ 1.1 ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

กิจกรรม	ปี พ. ศ 2561			ปี พ.ศ. 2562											
	ไตรมาสที่ 4			ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ประชุมร่วมสำรวจความต้องการ		↔													
วางแผนโครงการ (P)				↔											
จัดทำร่างและรายละเอียดโครงการฯ							↔								
นำเสนอผู้บริหารเพื่อขอความเห็นชอบในหลักการเบื้องต้น							↔								
ขออนุมัติโครงการ								↔							
ประสาน วิทยากร								↔							
ดำเนินโครงการ (D)															
ดำเนินโครงการและกิจกรรมตามแผน				↔								↔			
ติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (C)															
รายงานการประเมินผลโครงการ													↔		
นำผลสรุปมาปรับปรุงเพื่อวางแผนครั้งต่อไป (A)															↔

1.7 งบประมาณในการดำเนินโครงการ

- แหล่งงบประมาณ/แหล่งทุน

- ☒ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562
- ☐ ใช้งบประมาณของหน่วยงาน (ระบุแหล่งงบประมาณ)
- ☐ อื่นๆ (ระบุ)

- งบประมาณ จำนวน 100,000 บาท โดยใช้จ่าย ดังนี้

1) กิจกรรม สํารวจการกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากใน
จังหวัดบุรีรัมย์ งบประมาณ 50,000 บาท

- ค่าจ้างเหมารถรับจ้างออกภาคสนาม	15,000 บาท
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	10,000 บาท
- ค่าวัสดุสำหรับสำรวจภาคสนาม	25,000 บาท

2) กิจกรรม ศึกษาการใช้ประโยชน์จากพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของ
จังหวัดบุรีรัมย์ งบประมาณ 15,000 บาท

- ค่าจ้างเหมารถรับจ้าง	6,000 บาท
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	4,000 บาท
- ค่าวัสดุสำนักงาน	5,000 บาท

3) กิจกรรม จัดทำฐานข้อมูลการกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์ งบประมาณ 20,000 บาท

- ค่าจ้างเหมาจัดทำฐานข้อมูล	15,000 บาท
- ค่าจ้างเหมาจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์	5,000 บาท

4) จัดทำรูปเล่มงานวิจัยฉบับสมบูรณ์และบทความงานวิจัยที่เสนอในงานประชุม
วิชาการระดับชาติหรือตีพิมพ์ในวารสาร อย่างน้อย 1 บทความ งบประมาณ 15,000 บาท

- ค่าวัสดุสำนักงาน	10,000 บาท
- ค่าจ้างเข้าเล่มฉบับสมบูรณ์	2,000 บาท
- ค่าสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับงานโครงการ	3,000 บาท

รวมงบประมาณ จำนวน 100,000 บาท

1.8 การติดตามและประเมินผล

การประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการฯ ตามตัวชี้วัดมีดังนี้

1.8.1 โครงการสามารถดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย มากกว่าร้อยละ 80

1.8.2 นักศึกษาและประชาชนที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจโดยรวมมากกว่าร้อยละ 80

1.9 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.9.1 สนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ในรูปแบบของกิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร ภายใต้วงรอบที่ 1 กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

1.9.2 เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร ทั้งชีวภาพและกายภาพ

1.9.3 ฐานข้อมูลจากโครงการเป็นประโยชน์ต่อการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์กรรมพืช
เป็นแหล่งเรียนรู้ของคนในจังหวัดบุรีรัมย์ และคนทั่วไป

1.9.4 เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงของผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ คณาจารย์
บุคลากร นักศึกษา ประชาชนชุมชน และประชาชนที่สนใจ

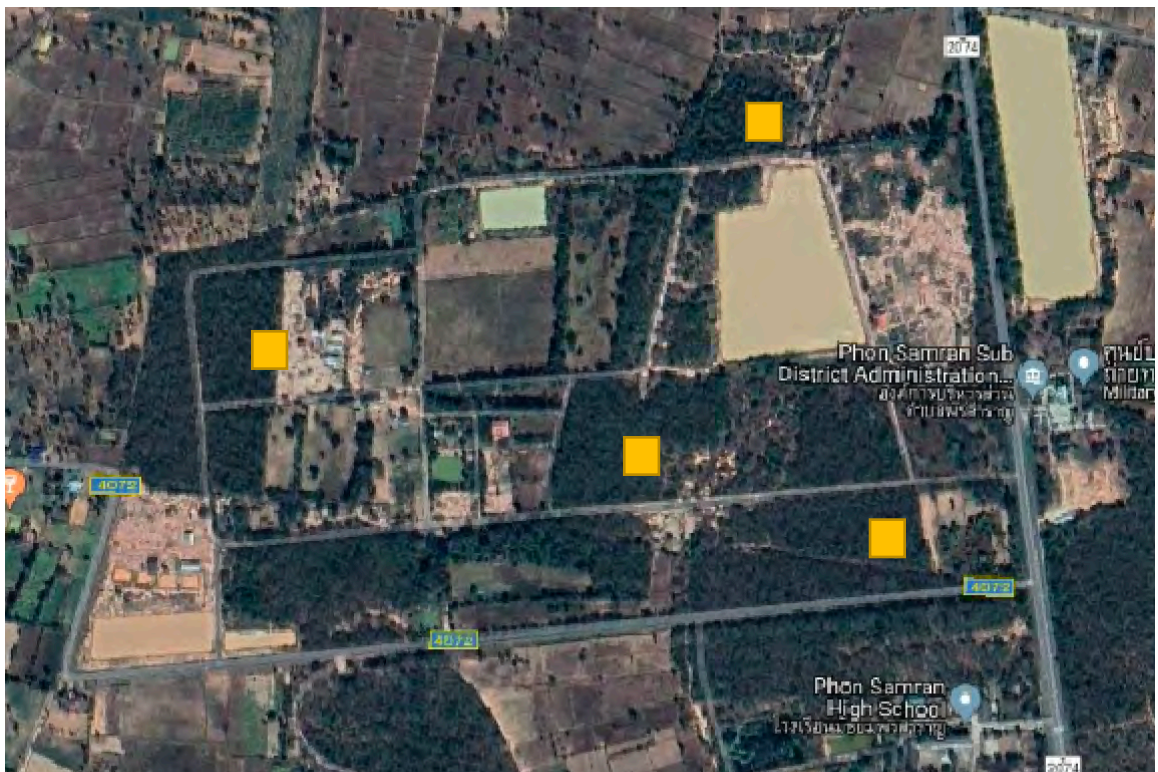
บทที่ 2

วิธีดำเนินโครงการ

2.1 พื้นที่ดำเนินโครงการ

2.1.1 ศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาหนองขวาง อำเภอคูเมือง

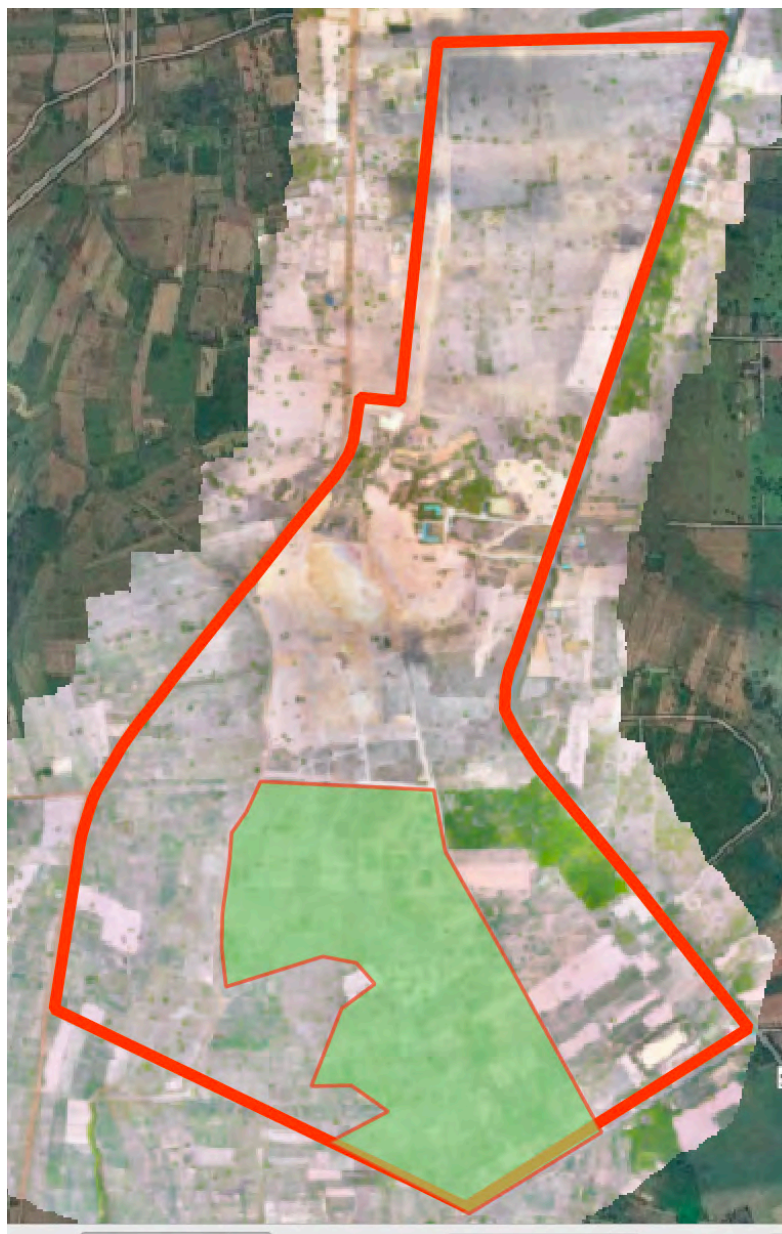
ศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาหนองขวางมีการวางแผนสำรวจขนาด 20x20 เมตร กระจายในพื้นที่อยู่ 4 แปลง ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 พื้นที่แปลงสำรวจพันธุ์ไม้ของศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาหนองขวาง

2.1.2 ศูนย์อุดมศึกษาปะคำ

ศูนย์อุดมศึกษาปะคำ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีพื้นที่ประมาณ 1,800 ไร่ ประกอบไปด้วยพื้นที่จัดสรรทำการเกษตร แหล่งน้ำขนาดใหญ่ และพื้นที่ว่าง โดยการสำรวจครั้งนี้ใช้พื้นที่จัดสรรเพื่อทำการเกษตรเป็นพื้นที่สำรวจ จำนวน 400 ไร่ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 พื้นที่สำรวจพันธุ์ไม้ของศูนย์อุดมศึกษาปะคำ

2.1.3 ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์ อำเภอลำปลายมาศ

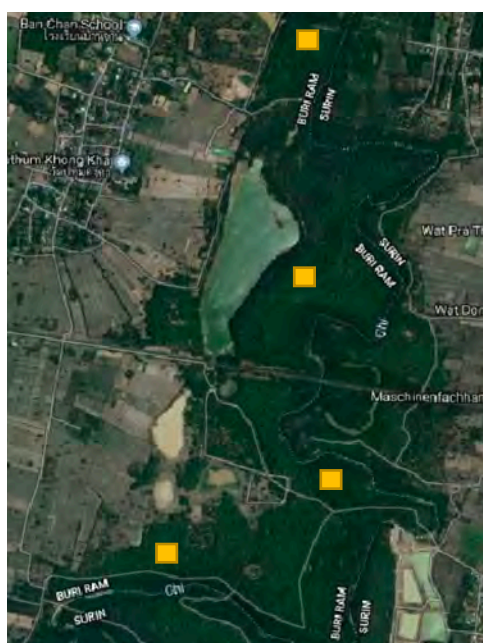
ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์ดูแลโดยคณะกรรมการป่าชุมชนหนองผ่องค์หมู่ 4 และ หมู่ 9 มีการวางแผนสำรวจขนาด 20x20 เมตร กระจายในพื้นที่อยู่ 4 แปลง ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 พื้นที่แปลงสำรวจพันธุ์ไม้ของป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์

2.1.4 ป่าชุมชนบ้านจาน อำเภอกะสัง

ป่าชุมชนบ้านจาน อำเภอกะสัง มีการวางแผนสำรวจขนาด 20x20 เมตร กระจายในพื้นที่อยู่ 4 แปลง ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 พื้นที่แปลงสำรวจพันธุ์ไม้ของป่าชุมชนบ้านจาน

2.2 วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการ

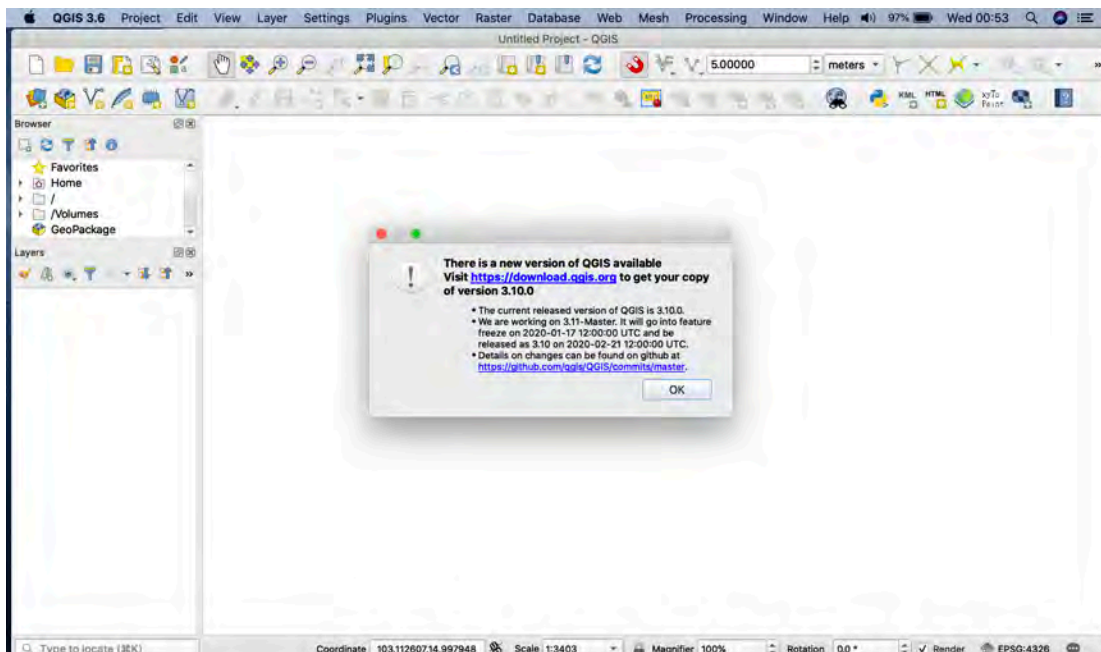
เครื่องมืออุปกรณ์ในการวางแผนแปลงตัวอย่างสำรวจ เก็บพิกัดตำแหน่งพันธุ์ไม้ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ ในพื้นที่สำรวจ ได้แก่

- 1) เครื่องกำหนดตำแหน่งพิกัดบนโลกด้วยดาวเทียม (GPS) แบบพกพา สำหรับค้นหาตำแหน่ง และเก็บตำแหน่งพันธุ์ไม้ที่พบ
- 2) เทปวัดระยะ สำหรับวัดระยะความยาวของแปลงสำรวจ
- 3) เชือกฟาง สำหรับขีดทำแปลงสำรวจ
- 4) กล้องถ่ายภาพ และสมุดบันทึก สำหรับบันทึกภาพและข้อมูลพันธุ์ไม้

ภาพที่ 2.6 เครื่องกำหนดตำแหน่งพิกัดบนโลกด้วยดาวเทียม (GPS) แบบพกพา

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ได้แก่ QuantumGIS

ภาพที่ 2.7 โปรแกรม QuantumGIS (Qgis)

2.3 วิธีการดำเนินงาน

2.3.1 สำรวจค้นหาพันธุ์ไม้ในเขตพื้นที่ป่า

1) พื้นที่ป่าไม้ในการดำเนินโครงการครั้งนี้ คือ พื้นที่ที่มีต้นไม้ขึ้นปกคลุมหนาแน่นติดต่อกันเป็นผืน ในการสำรวจพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากครั้งนี้ สำรวจในพื้นที่ป่าโดยการกำหนดแปลงตัวอย่าง 20X20 เมตร จำนวน 4 แปลงตัวอย่าง ต่อ พื้นที่ป่าหนึ่งแห่ง ทั้งหมด 3 แห่ง ได้แก่ ป่าศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาหนองขวาง ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์ และป่าชุมชนบ้านจาน โดยได้ดำเนินการขอข้อมูลขอบเขตและข้อมูลคณะกรรมการที่ดูแลป่าชุมชนจากสำนักงานป่าไม้จังหวัดบุรีรัมย์ (ศูนย์ป่าไม้บุรีรัมย์) เพื่อใช้ในการวางแผนระบุตำแหน่งที่จะดำเนินการสำรวจ

2) ดำเนินการสำรวจไม้ยืนต้น และไม้พุ่ม เพื่อค้นหาพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีอาจารย์ นักศึกษา และคณะกรรมการป่าชุมชน และชาวบ้านใกล้เคียง จำนวนครั้งละ 10-15 คน พร้อมจดบันทึกและถ่ายภาพ เพื่อนำมาค้นข้อมูลและเปรียบเทียบเพื่อระบุพันธุ์ภายหลัง

2.3.2 สำรวจค้นหาพันธุ์ไม้ในเขตเมืองและพื้นที่เกษตร

เนื่องด้วยการดำเนินโครงการครั้งนี้เป็นการสำรวจค้นหาและเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงพื้นที่ของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายาก ซึ่งพันธุ์ไม้ประเภทนี้มักมีการปลูกไว้ในสถานที่สำคัญต่าง ๆ ทั้งในเขตชุมชนเมือง แหล่งท่องเที่ยว ตามเส้นทางถนนที่สำคัญ. รวมถึงในพื้นที่อื่นๆ ของหน่วยงานราชการที่อาจมีการอนุรักษ์ไว้เฉพาะ การศึกษาครั้งนี้จึงได้มีการสำรวจค้นหา พันธุ์ไม้ดังกล่าว ได้แก่ กากพฤษ์ ต้นแปะ และมะกอกโคก ในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลอีสาน และตำบลเสม็ดในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ สนามกีฬา วนอุทยานเขากระโดง ในส่วนที่เห็นได้โดยง่ายตามเส้นทางคมนาคม และในพื้นที่จัดสรรทำการเกษตรของศูนย์อุดมศึกษาปะคำ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

การสำรวจตามสถานที่ข้างต้น ใช้วิธีการสังเกตโดยผู้สำรวจ ตามเส้นทางถนน ในพื้นที่ต่างๆ และเก็บเป็นพิกัดตำแหน่งของต้นไม้ที่พบ บันทึกภาพ และจัดทำเป็นฐานข้อมูลและแผนที่แสดงตำแหน่งของต้นไม้ที่พบ นำมาวิเคราะห์การกระจายตัว ความหนาแน่น ปริมาณที่พบ เพื่อวางแผนการอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป

2.3.2 จัดทำระบบฐานข้อมูล

นำข้อมูลจากการสำรวจเชิงพื้นที่ของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายาก ทั้งที่เป็นข้อมูลคุณลักษณะ ข้อมูลพิกัดตำแหน่ง และภาพถ่าย นำเข้าในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ แล้วเผยแพร่เป็นแผนที่ออนไลน์ผ่านระบบเว็บไซต์ เพื่อให้ประชาชนบุคคลทั่วไปได้สืบค้นได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

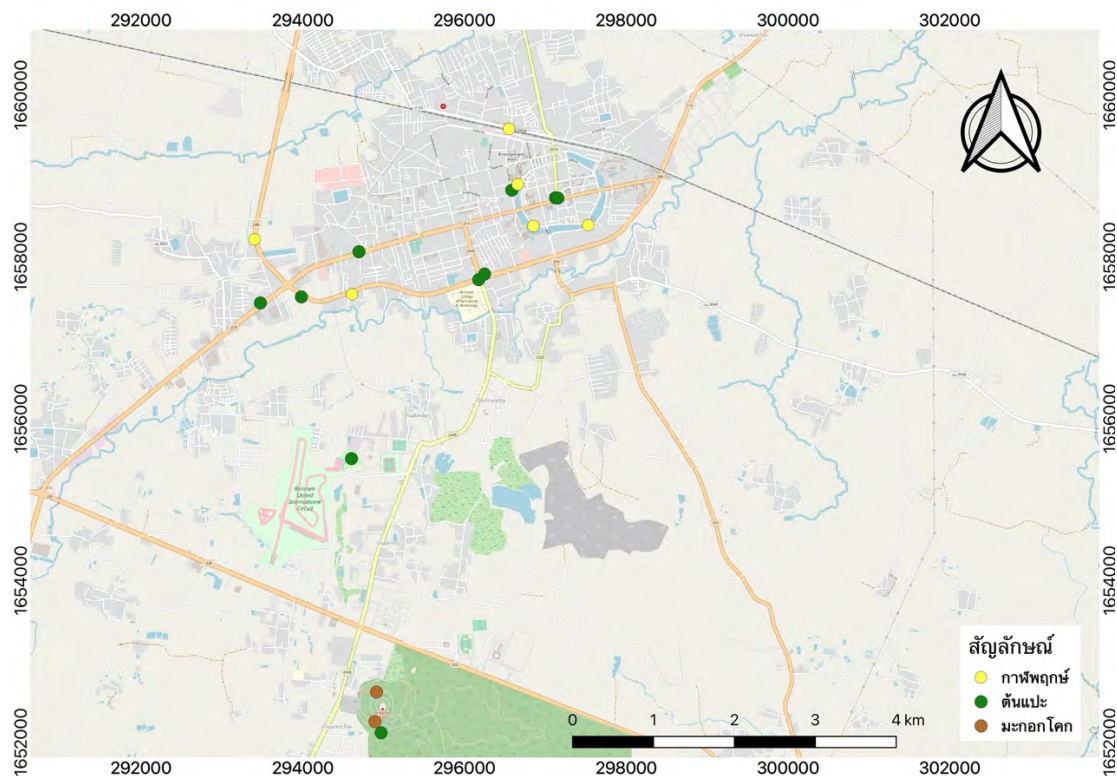
บทที่ 3

ผลการดำเนินโครงการ

โครงการสำรวจการคงอยู่และการกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการสำรวจค้นหา บันทึกข้อมูลพิกัดตำแหน่ง รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยมีผลการดำเนินโครงการดังนี้

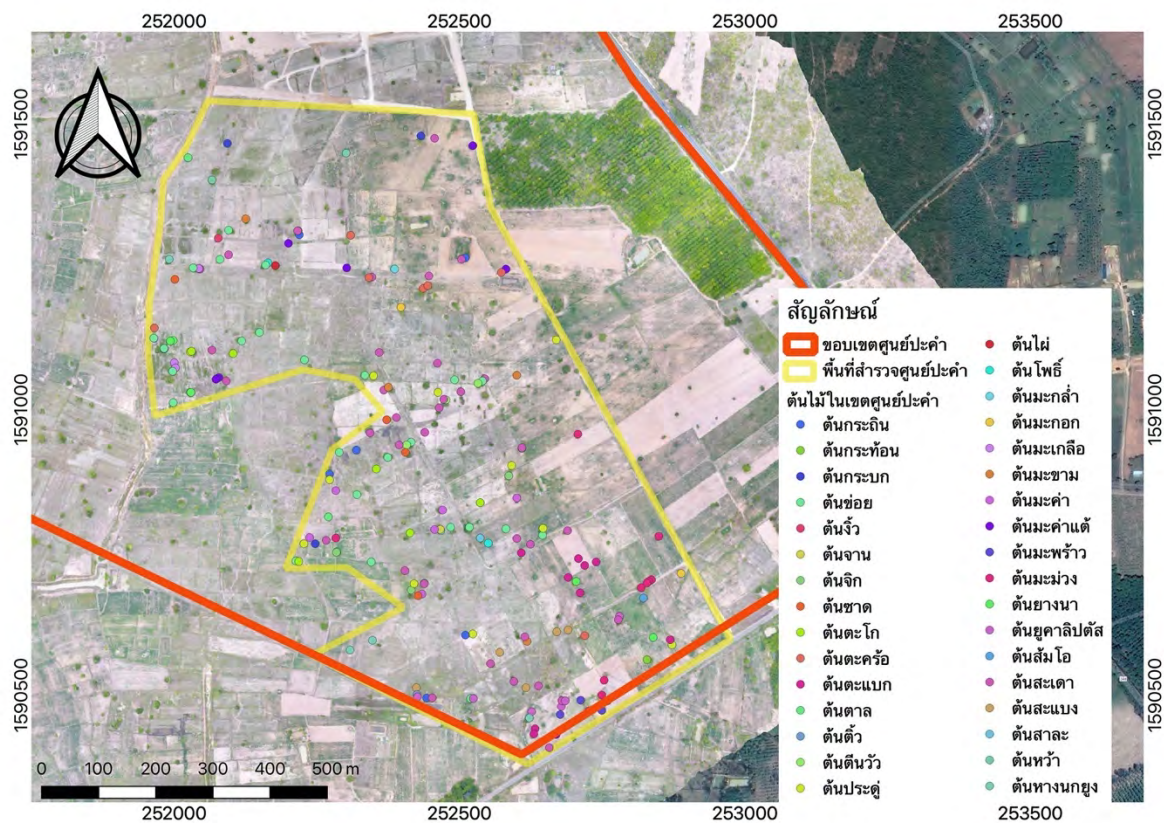
3.1 การกระจายตัวของพันธุ์ไม้หายากและพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดบุรีรัมย์

จากการสำรวจพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายาก ได้แก่ กาฬพฤกษ์ ต้นแปะ และมะกอกโคก ในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลลิสาณ และตำบลเสม็ดในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ สนามกีฬา วนอุทยานเขากระโดง ในส่วนที่เห็นได้โดยง่ายตามเส้นทางคมนาคม และในพื้นที่จัดสรรทำการเกษตรของศูนย์อุดมศึกษาปะคำ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า ต้นกาฬพฤกษ์พบมีการปลูกกระจายอยู่ตามสถานที่สำคัญ ได้แก่ บริเวณทางเดินคลองละลม สถานีรถไฟ และริมถนนหมายเลข 288 ในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ และต้นแปะ พบมีการปลูกเพื่อความสวยงามเป็นไม้ประดับตามสถานที่สำคัญ ได้แก่ บริเวณศาลหลักเมือง สวนคลองละลมตรงข้ามสำนักงานเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ พระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ 1 สวนดอกไม้ Buriram Castle (สวนศิระ 12) ในพื้นที่ตำบลเสม็ด และต้นมะกอกโคก พบน้อยที่สุด โดยไม่พบในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ และเทศบาลตำบลลิสาณ พบเพียงบริเวณเขากระโดง ซึ่งพบได้บริเวณจุดชมวิวลานพระสุภัทรบพิตร แสดงเป็นแผนที่ ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แผนที่การกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายาก ได้แก่ กล้วย
ต้นแปะ และมะกอกโคก

จากการสำรวจในเขตพื้นที่จัดสรรทำการเกษตรของศูนย์อุดมศึกษาปะคำ ของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์ พื้นที่ 400 ไร่ ไม่พบต้นกล้วย ต้นแปะ และมะกอกโคก โดยพบพันธุ์ไม้สำคัญ
ได้แก่ กระถิน กระถ่อน กระบก ข่อย จั้ว จาน จิก ชาด ตะโก ตะคร้อ ตะแบก ตาล ติ้ว ตีนวัว (ชงโค)
ประดู่ ไข่โพธิ์ มะกล่ำ มะกอก มะเกลือ มะขาม มะค่า มะค่าแต้ มะพร้าว มะม่วง ยางนา ยูคาลิปตัส
ส้มโอ สะเดา สะแบง สาละ หว้า และหางนกยูง ดังภาพที่

ภาพที่ 3.2 แผนที่การกระจายตัวของพันธุ์ไม้ที่พบในเขตพื้นที่จัดสรรทำการเกษตรของศูนย์อุดมศึกษา
ปะคำ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3.1.1 กาฬพฤกษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cassia grandis* L.f. ชื่อสามัญ : Pink Shower , Horse cassia
วงศ์ : LEGUMINOSAE – CAESALPINIOIDEAE ชื่อไทย : กาฬพฤกษ์. ชื่อท้องถิ่น : เปลือกขม
(ปราจีนบุรี), กัลปพฤกษ์ (กรุงเทพมหานคร), กาลพฤกษ์ ไชยพฤกษ์ ราชพฤกษ์ (ภาคกลาง) กานล์
กาลส์ (เขมร)

ภาพที่ 3.3 ลักษณะของต้นและดอกของกาฬพฤกษ์

ต้นกาฬพฤกษ์ จัดเป็นพรรณไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ มีความสูงได้ถึง 20 เมตร ลักษณะลำต้น คล้ายคลึงกับต้นคูณหรือต้นราชพฤกษ์ เรือนยอดเป็นพุ่มหรือแผ่กว้าง โคนต้นมักมีพูพอน เปลือกต้นเป็นสีน้ำตาลเข้มเกือบดำ แตกเป็นร่องลึก ตามกิ่งอ่อน ใบอ่อน และช่อดอกมีขนนุ่มสีน้ำตาลขึ้นหนาแน่น ยอดอ่อนเป็นสีแดง พรรณไม้ชนิดนี้มีถิ่นกำเนิด ในทวีปอเมริกาเขตร้อน และมีเขตการกระจายพันธุ์ในเขตร้อนทั่วไป ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการเพาะเมล็ดหรือการตอนกิ่ง เป็น พรรณไม้ที่มีปลูกกันทั่วไปตามบ้านและวัด ทั่วทุกภาคของประเทศ

ใบกาฬพฤกษ์ ใบมีขนาดเล็กลักษณะคล้ายใบแคฝรั่งหรือใบซีเหล็ก โดยเป็นใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ เรียงสลับ แกนกลางใบประกอบยาวได้ประมาณ 15-30 เซนติเมตร ก้านใบประกอบยาวประมาณ 2-3 เซนติเมตร มีใบย่อยประมาณ 10- 20 คู่ เรียงจากเล็กไปหาใหญ่ ลักษณะของใบย่อยเป็นรูปรีแกมรูปขอบขนาน ปลายใบมนมีติ่งหรือหยักเว้าเล็กน้อย โคนใบเบี้ยว มีขนาดกว้างประมาณ 1-2 เซนติเมตร และยาวประมาณ 3-5 เซนติเมตร แผ่นใบบางเรียบ แผ่นใบด้านบนเกลี้ยงเป็นมันหรือมีขนประปราย ส่วนด้านล่างมีขนขึ้นหนาแน่น ใบอ่อนหรือยอดอ่อนเป็นสีแดง

ภาพที่ 3.4 ลักษณะใบกาฬพฤกษ์

ดอกกาฬพฤกษ์ ออกดอกเป็นช่อ ช่อดอกเป็นแบบช่อกระจุก ออกตามกิ่งพร้อมกับผลิใบอ่อน ยาวประมาณ 10-20 เซนติเมตร ก้านดอกยาวประมาณ 1-2 เซนติเมตร ใบประดับเป็นรูปไข่ ปลายแหลม มีขนาดกว้างประมาณ 3 มิลลิเมตร และยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร ร่วงได้ง่าย ดอกมีลักษณะคล้ายดอกต้นเซอร์รี่และมีกลิ่นหอม ดอกกลีบเลี้ยงมี 5 กลีบ ลักษณะเป็นรูปไข่กลับถึงค่อนข้างกลม มีขนาดกว้างประมาณ 5 มิลลิเมตร และยาวประมาณ 5-8 มิลลิเมตร มีขนนุ่ม ส่วนกลีบดอกมี 5 กลีบ เมื่อเริ่มบานจะเป็นสีแดงคลาแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีชมพูอมส้มตามลำดับ ลักษณะเป็นรูปไข่กลับ มีขนาดกว้างประมาณ 8-10 มิลลิเมตร และยาวประมาณ 1.2-1.5 เซนติเมตร ดอกมีเกสรเพศผู้ 10 อัน มีขนาดยาวไม่เท่ากัน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกจะมี 3 อัน ก้านชูอับเรณูยาวประมาณ 3 เซนติเมตร กลุ่มที่ 2 มี 5 อัน ก้านชูอับเรณูจะสั้น ส่วนกลุ่มที่ 3 จะมี 2 อัน ก้านชูอับเรณูสั้นมากและอับเรณูจะฝ่อ รังไข่มีลักษณะเรียวยาว มีขนหนานุ่ม เกสรดอกเป็นสีเหลือง ออกดอกในช่วงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม

ภาพที่ 3.5 ลักษณะของดอกกาฬพฤกษ์

ผลกาฬพฤกษ์ ผลมีลักษณะเป็นฝักค่อนข้างกลม เป็นแท่งหรือรูปทรงกระบอกยาว โคนและปลายสอบ เปลือกฝัก หนาแข็งเป็นสีค่อนข้างดำ ผิวขรุขระ มีรอยแตก ฝักมีขนาดกว้างประมาณ 3-4 เซนติเมตร และยาวประมาณ 20-40 เซนติเมตร ที่ขอบฝักเป็นสันตามแนวยาวทั้งสองข้าง ผิวฝักมีรอยแตก ฝักแก่จะแห้งแล้วไม่แตก เนื้อในของฝักเป็นสีขาวและแห้ง จะซ้อน กันเป็นชั้น ๆ ภายในฝักมี เมล็ดประมาณ 20-40 เมล็ด

ภาพที่ 3.6 ลักษณะของผลกาฬพฤกษ์

เมล็ดกาฬพฤกษ์ เมล็ดมีลักษณะเป็นรูปรี รูปไข่ ถึงรูปขอบขนาน เมล็ดอ่อนเป็นสีครีม ส่วน เมล็ดแก่เป็นสีน้ำตาล มี ขนาดกว้างประมาณ 1 เซนติเมตร และยาวประมาณ 1.5-1.8 เซนติเมตร

ภาพที่ 3.7 ลักษณะของเมล็ดกาฬพฤกษ์

สรรพคุณทางยาของกาฬพฤกษ์

- เนื้อในฝักใช้เป็นยาแก้พิษไข้ (เนื้อในฝัก)

- เปลือกและเมล็ด ใช้รับประทานเป็นยาทำให้อาเจียน และเป็นยาถ่ายพิษไข้ได้ดี (เปลือก, เมล็ด)
- เนื้อในฝักใช้ปรุงรับประทานเป็นยาระบายอ่อน ๆ ระบายอุจจาระธาตุ แก้อาการท้องอืดท้องเฟ้อ และระบายท้องเด็กได้ดีมาก โดยสามารถรับประทานได้ถึงครั้งละ 8 กรัม จะไม่ปวดมวนและไม่ใช้ท้องเลย แต่ความแรงของยานี้จะสู้ต้นคุณไม่ได้ (เนื้อในฝัก)

ประโยชน์ของกาฬพฤกษ์

- คนสมัยก่อนจะใช้เนื้อในฝักกินกับหมาก
- เนื้อไม้และเปลือกมีสารฝาด สามารถนำมาใช้ในการฟอกหนังได้

3.1.2 ต้นแปะ

ชื่อทั่วไป : บุรีรัมย์-นครราชสีมา เรียก แปะ (ผล เรียก หมากแปะหรือหมากอีแปะ) **ภาคเหนือ** เรียก ฝาล้าน ฝาล้าน **ภาคใต้** เรียก กำจัง **จังหวัดประจวบคีรีขันธ์** เรียก สมอต้นเปิด **กาญจนบุรี**เรียก หมากเล็ก หมากน้อย **จันทบุรี** เรียก สามใบ บางแห่ง เรียก สะคางต้น

ต้นแปะเป็นต้นไม้ประจำจังหวัดบุรีรัมย์ **ชื่อทางวิทยาศาสตร์ : vitex quinata will** ต้นแปะอยู่ในวงศ์ (Family) LABIATAE (Genus) Vitex ชนิด (Species) Canescens Kurtz และมีอีกชนิดหนึ่งที่ คล้ายกันคือ ชนิด (Species) Quinata (Lour)

ต้นแปะเป็นไม้เนื้อแข็งทรงพุ่ม ลำต้นตั้งตรงรูปทรงลาต้นมีลักษณะเป็นลอนๆ ผิวเปลือกมีสี ขาวนวลหรือสีน้ำตาลอ่อนเมื่อโตเต็มที่วัดขนาดเส้นรอบบริเวณโคนต้นจะได้ความยาวประมาณ 3-4 เมตรและมีความสูงประมาณ 30-40 เมตร ลักษณะของใบจะมีก้านใบ และที่ปลายก้านใบมีใบแยก ออกเป็น 3 ใบ โดยใบที่อยู่ตรงกลางจะมีขนาดใหญ่กว่าอีก 2 ใบที่ขนาบ อยู่ทั้งสองข้าง โดยใบทั้งสาม จะมีลักษณะคล้ายใบหอกก็ขอบใบหยักๆคล้ายฟันเลื่อยมีดอกและผลกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ 1.5 เซนติเมตร

ภาพที่ 3.8 ลักษณะของต้นแปะ

สรรพคุณทางยา : รสฝาดของผลไม้ Tannin สามารถใช้ล้างแผลสมานแผลได้

3.1.3 มะกอกโคก

ชื่อทั่วไป : มะกอกโคก, โยนีปีศาจ , หีผี (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) , มะกอกดอน , สาโรง, มะกักป่า , มะกอกเผือก (ภาคเหนือ) , มะกักป่า (ราชบุรี). **ชื่อวิทยาศาสตร์:** *Schrebera swietenides* Roxb **ชื่อวงศ์ :** OLEACEAE

มะกอกโคก เป็นไม้ยืนต้น ผลัดใบ สูงประมาณ 10 – 15 เมตร เป็นพืชถิ่นเดียว พบตามภูเขาไฟเก่า เช่น แถบเขากระโดง เขาอังคาร เขาพนมรุ้งซึ่งเคยเป็นภูเขาไฟที่ดับสนิทนานแล้ว

ลักษณะทั่วไปของต้น มะกอกโคก

ต้น เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง สูง 15-20 เมตร ลำต้นตั้งตรง เนื้อไม้แข็ง กิ่งแขนงแตกเป็นพุ่มกว้าง กิ่งก้านมีร่อง อากาศกระจายทั่วไป

ภาพที่ 3.9 ลักษณะของต้นมะกอกโคก

ใบ เป็นใบประกอบปลายคี่ เรียงตรงข้าม ใบประกอบย่อยมี 2-3 คู่ รูปรี รูปขอบขนาน หรือแกมรูปไข่ ยาว 7-15 ซม. แผ่นใบด้านล่างมีขนสั้นนุ่ม ก้านใบยาว 0.5-1.5 ซม. ใบปลายยาวได้ถึง 4 ซม. ช่อดอกแบบช่อกระจุกแยกแขนง ออกที่ปลายกิ่ง ยาว 6-15 ซม. ดอกจำนวนมาก ก้านดอกยาว 1-5 มม. กลีบเลี้ยงรูปถ้วย ยาว 2-3 มม. จักไม่ชัดเจน

ภาพที่ 3.10 ลักษณะของใบมะกอกโคก

ดอก ดอกสีเขียวรูปดอกเข็ม หลอดกลีบดอกยาว 0.8-1.1 ซม. มี 6-7 กลีบ รูปไข่กลับ ยาว 4-6 มม. ด้านบนมีขนสีน้ำตาลหนาแน่น เกสรเพศผู้ 2 อัน ติดที่คอหลอดกลีบดอก ก้านชูอับเรณูสั้นมาก รังไข่มี 2 ช่อง แต่ละช่องมีออวุล 4 เม็ด ก้าน เกสรเพศเมียยาว 0.5-1 ซม. ยอดเกสรเป็นตุ่ม ผลแห้งแตก รูปขอบขนานแกมรูปไข่กลับ ยาว 5-6 ซม. เส้นผ่านศูนย์กลาง 3- 3.5 ซม. ผิวมีตุ่ม เมล็ดมีปีก รูปไข่แบน ยาว 3-4 ซม. รวมปีก

ภาพที่ 3.11 ลักษณะของดอกมะกอกโคก

ผล ผลของมะกอกโคกเป็นรูปไข่กลับ เปลือกแข็ง แตกเป็นสองซีกเมื่อแห้ง เมล็ดมีปีก ผลที่แก่จัดจะแตกเป็น 2 ซีก มองเห็นเมล็ดข้างในได้ตามชื่อที่เรียกกัน หากนำไปกดบนดินทราย จะยิ่งดูแปลกคล้ายอวัยวะเพศหญิงมาก

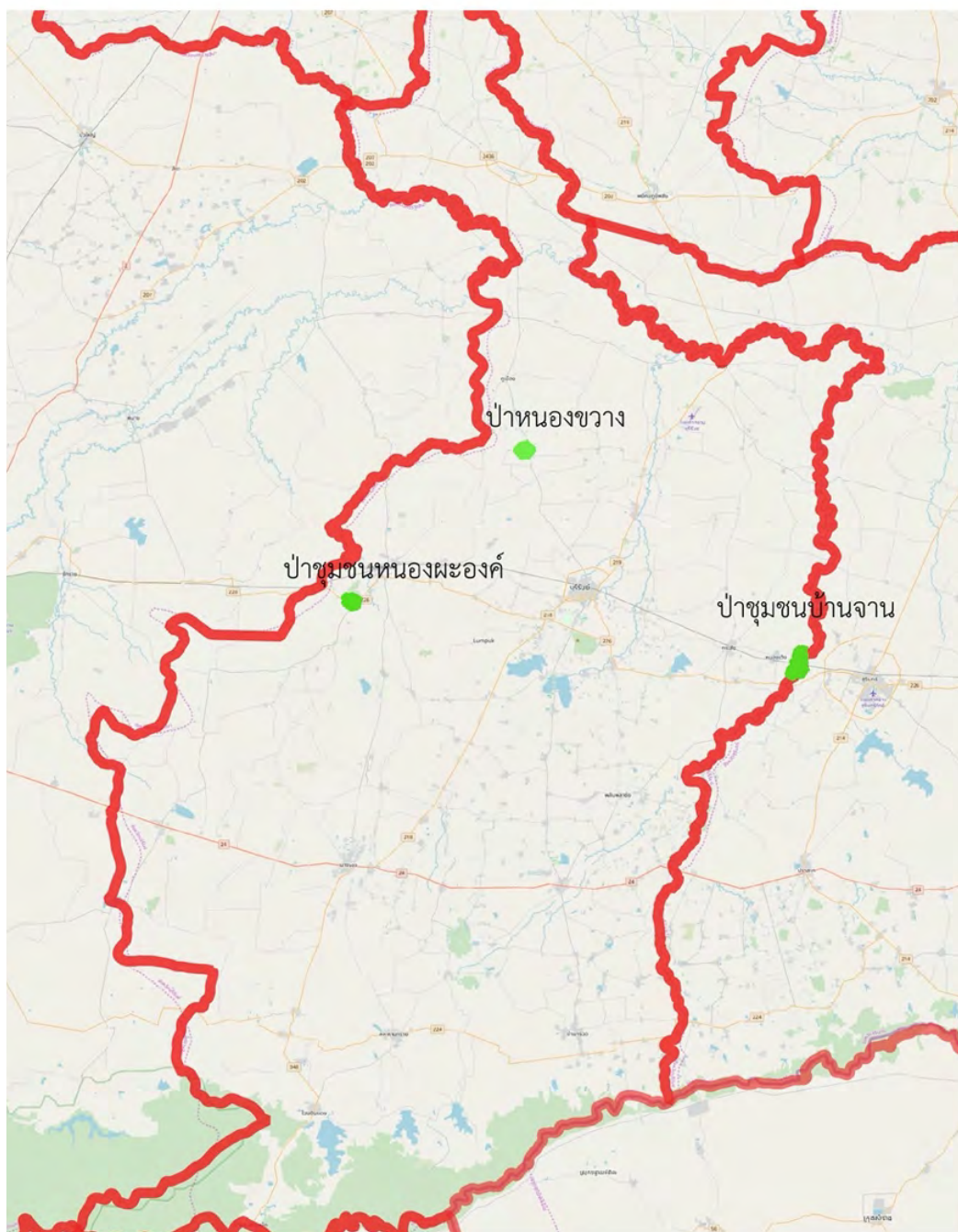

ภาพที่ 3.12 ลักษณะของผลมะกอกโคก

สรรพคุณทางยา ใบแก้ปวดหู หูอักเสบ รากแก้ร้อนใน ขับปัสสาวะ

3.2 ข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากพันธุ์ไม้จังหวัดบุรีรัมย์

จากการสำรวจพันธุ์ไม้ในเขตพื้นที่ป่า 3 แห่ง ได้แก่ ป่าศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาหนองขวาง อำเภอดูเมือง ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์ อำเภอลำปลายมาศ และป่าชุมชนบ้านจาน อำเภอกระสัง ไม่พบต้นกาฬพฤกษ์ ต้นแปะ และมะกอกโคก โดยพบพันธุ์ไม้ยืนต้นในพื้นที่ป่าต่างๆ ดังนี้

ภาพที่ 3.13 ตำแหน่งพื้นที่ป่าที่สำรวจพันธุ์ไม้ในจังหวัดบุรีรัมย์

3.2.1 พันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่า ป่าศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาหนองขวาง อำเภอกู่เมือง

ตารางที่ 3.1 พันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาหนองขวาง อำเภอกู่เมือง

ลำดับที่	ชื่อภาษาท้องถิ่น	ชื่อภาษาไทย/กลาง	จำนวนที่พบในพื้นที่ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
1	ต้นแต้	มะค่าแต้	143	-เปลือกใช้ต้มแก้มข้าง แก้ลิ้นเป็นฝ้า -ปุ่มที่เปลือกมีรสเมาเบื่อ ใช้ต้มกับน้ำดื่มเป็นยาแก้พยาธิ ส่วนเมล็ดมีรสเมาเบื่อสุ่มเป็นยา ขับพยาธิเช่นกัน	
2	ไม้แดง	ไม้แดง	25	-แก่นไม้แดง ใช้ผสมยาแก้ทางโลหิตและโรคกษัย เห็นที่เกิดจากไม้แดง แก้วพิษ โลหิตและอาการปวดอักเสบของ ฝี ต่างๆ ดับพิษ ไช้กาฬ เปลือกไม้แดง มีรสฝาด ใช้สมานธาตุ ดอกไม้แดง ผสมยาแก้ไข้ บำรุงหัวใจ - สามารถนำมาปลูกเพื่อใช้ตกแต่ง บริเวณอาคารสถานที่ได้ โดยนำมาปลูกเป็นกลุ่มในสวนสา ธารณะหรือในที่โล่งแจ้ง	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อภาษา ท้องถิ่น	ชื่อภาษา ไทย/ กลาง	จำนวนที่พบ ในพื้นที่ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
3	มะกอก	มะกอก	4	-ใบมะกอก มีรสฝาดเปรี้ยว สรรพคุณบำรุงร่างกาย แก้หูด กลาก กลากเกลื้อน แก้กระหายน้ำ ช่วยทำให้ชุ่มคอ รักษาอาการปวดท้อง รักษาอาการท้องเสีย -ผลมะกอก รสเปรี้ยว สรรพคุณบำรุงร่างกาย ช่วยแก้โรคขาดแคลเซียม แก้ร้อนใน แก้กระหายน้ำ ช่วยทำให้ชุ่มคอ รักษาเลือดออกตามไรฟัน ช่วยขับปัสสาวะ ลดไข้ แก้โรคน้ำกัดเท้า	
4	เต็งหนาม	เต็งหนาม	28	น้ำต้มจากเปลือกใช้กินเป็นยาสล ายนิ้วในกระเพาะปัสสาวะเปลือก ต้นใช้ต้มกินเป็นยาคุมกำเนิดสำหรับ รับสตรี เปลือกต้นใช้ตำผสมกับผักเสี้ยนผี ทั้งต้น และหัวเหว้าหมู ทำเป็นลูกประคบแก้ปวดหัวเข่า	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อภาษา ท้องถิ่น	ชื่อภาษา ไทย/ กลาง	จำนวนที่พบ ในพื้นที่ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
5	สะเดา	สะเดา	22	- ยอดอ่อนและดอกอ่อนใช้รับประทานเป็นผักสดหรือใช้ลวกกินกับน้ำพริกหรือลาบ - นำมาใช้ทำเฟอร์นิเจอร์หรือสิ่งก่อสร้าง	
6	ขี้เหล็กป่า	ขี้เหล็กป่า	6	- ดอกและดอกอ่อนใช้รับประทานหรือทำเป็นแกงขี้เหล็กได้ - ใช้ทำปุ๋ยหมัก (ใบแก่) - ใช้เป็นยาถ่าย ยาระบาย - ใบขี้เหล็กมีแคลเซียมและฟอสฟอรัสสูง - ช่วยเสริมสร้างกระดูกและฟันให้แข็งแรง	
7	ต้นไผ่	ต้นไผ่	18(กอ)	- ใช้ในงานก่อสร้าง - ใช้ในงานจักสาน - ใช้ผลิตกระดาษ - การปลูกเพื่อใช้เป็นแนวรั้วบอกเขต - แนวป้องกันลมและปลูกประดับ	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อภาษา ท้องถิ่น	ชื่อภาษา ไทย/ กลาง	จำนวนที่พบ ในพื้นที่ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
8	ต้นเพ็ก	ต้นเพ็ก	105 (กอ)	ลำต้นใช้ทำแผงตากสาหร่ายทะเล ทำผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในครอบครัว เช่น ที่รองจาน ตะกร้าขยะใบเล็ก ๆ	

3.2.2 พันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์ อำเภอลำปลายมาศ

ตารางที่ 3.2 พันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์ อำเภอลำปลายมาศ

ลำดับ ที่	ชื่อ ภาษา ท้องถิ่น	ชื่อ ภาษาไทย/ กลาง	จำนวนที่พบ ในพื้นที่ ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
1	สะแบง	สะแบง	51	น้ำมันจากต้นใช้ทำน้ำมันใส่แผล ทำได้ทำไม้ยาเรือเครื่องจักสาน ผลทำไม้ประดับแห้งสีแดงอยู่ได้นานถึง 1 ปี	

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อ ภาษา ท้องถิ่น	ชื่อ ภาษาไทย/ กลาง	จำนวนที่พบใน พื้นที่ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
2	หวาย	หวาย	5	ทั้งนี้เพราะหวายสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างมากมายโดย เฉพาะผิวหวายเป็นวัตถุดิบสำคัญในการทำหัตถกรรมเครื่องจักสานการทำเครื่องเรือนและใช้ผูกมัดได้เหมือนเชือก ลำหวายใช้ ทำบ้านเรือน	
3	พฤกษ์	พฤกษ์	3	พฤกษ์เป็นพืชพื้นบ้านดั้งเดิมของไทย อยู่คู่คนไทยมานานจึง ย่อมถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างรอบด้าน เช่น ด้านสมุนไพรรักษาโรค โดยใช้ส่วนต่างๆของพฤกษ์ ดังนี้ เมล็ดและเปลือก : มีรสฝาด เป็นยาสมาน เช่น รักษาแผลในปาก, ในลำคอ, เหงือกหรือฟันผุ, ริดสีดวงทวารหนัก, แก้ท้องร่วง, ห้ามเลือดตกใน เมล็ด : รักษากลากเกลื้อน, โรคเรื้อน, ทำยารักษาเยื่อตาอักเสบ ใบ : ใช้ดับพิษร้อน ทำให้เย็น	

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อ ภาษา ท้องถิ่น	ชื่อ ภาษาไทย/ กลาง	จำนวนที่พบ ในพื้นที่ ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
4	เครือ เถารั้วล		20	ชาวเขาเผ่าอิก้อและกะเหรี่ยงจะ ใช้ทั้งต้นนำมาต้มกับน้ำดื่มเป็น ยาบำรุงกำลัง แก้อาการ อ่อนเพลีย ตำรับยาบำรุงร่างกาย จะใช้รากเถาประสงค์และรากตำ ยาน อย่างละ 1 กำมือเท่ากัน นำมาต้มกับน้ำท่วมยา กินได้ ตลอดวันเป็นยาบำรุงร่างกาย นอกจากนี้หมอยาอีกหลายท่าน ยังใช้รากเถาประสงค์เป็นยา รักษาคนผอมเหลือง ซีดเซียวไม่ มีกำลัง โดยการนำรากมาต้มหรือ ดองกินอีกด้วย	
5	จิวป่า	จิวป่า	1	ยางใช้เป็นยาบำรุงกำลัง เปลือก ใช้ต้มกับน้ำดื่มเป็นยาแก้อาการ ร้อนใน รากและเปลือกมีรสฝาด เย็น มีสรรพคุณทำให้อาเจียน ยางและเปลือกต้นช่วยแก้บิด ยางและเปลือกต้นช่วยแก้บิด รากมีรสจืดเย็น ใช้ต้มดื่มช่วยขับ ปัสสาวะดอกและผลมีรสหวาน และฝาดเย็น ช่วยแก้พิษงูยางมี รสเย็นเมา ช่วยกระตุ้นความ ต้องการทางเพศ	

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อ ภาษา ท้องถิ่น	ชื่อ ภาษาไทย/ กลาง	จำนวนที่พบ ในพื้นที่ ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
6	สมัด	ต้นหัสคุณ	1	รากหัสคุณมีรสร้อน มีสรรพคุณเป็นยาแก้โลหิตอันข้นด้วยบุพโพใบและเปลือกใช้เป็นยารักษาโรคผิวหนัง ใบมีสรรพคุณเป็นยาแก้ไข้ แก้ไข้อันผอมเหลืองใบมีสรรพคุณเป็นยาแก้หัดไอ ตำรายาไทยระบุว่า หัสคุณเป็นยารสเผ็ดร้อน มีสรรพคุณเป็นยาแก้เสมหะและลมทั้งปวง ดอกมีกลิ่นหอม รสร้อน ใช้เป็นยาฆ่าเชื้อโรค รักษาแผลเรื้อรัง	
7	ต้น กระทุ่ม	ต้นกระทุ่ม	1	ช่วยลดความดันโลหิต ใบและเปลือกต้นใช้ต้มกับน้ำกินเป็นยาแก้ไข้ น้ำต้มจากใบและเปลือกต้น ใช้อมกลั้วคอแก้อาการอักเสบของเยื่อเมือกในปาก ใช้เป็นยารักษาโรคในลำไส้ ด้วยการใช้ใบและเปลือกต้นนำมาต้มกับน้ำเป็นยากิน ผลใช้เป็นยาฝาดสมานในโรคท้องร่วง ช่วยแก้อาการปวดมดลูก ด้วยการใช้ใบและเปลือกต้นนำมาต้มกับน้ำดื่มเป็นยา	

3.2.3 พันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านจาน อำเภอกะสัง

ตารางที่ 3.3 พันธุ์ไม้ที่พบในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านจาน อำเภอกะสัง

ลำดับ ที่	ชื่อ ภาษา ท้องถิ่น	ชื่อ ภาษาไทย/ กลาง	จำนวนที่พบ ในพื้นที่ ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
1	สัก	สัก	47	ใบนำมาต้มกับน้ำรับประทาน เป็นยาลดระดับน้ำตาลในเลือด เนื้อไม้และใบมีรสเผ็ดเล็กน้อย สรรพคุณเป็นยาบำรุงโลหิต ใบ มีรสเผ็ดเล็กน้อย มีสรรพคุณเป็น ยาแก้พิษโลหิต ช่วยแก้อาการ อ่อนเพลีย เนื้อไม้ใช้รับประทาน เป็นยาขับลมได้ดีมาก ส่วนใบก็มี สรรพคุณเป็นยาขับลมเช่นกัน เนื้อไม้ ใบ และดอกมีสรรพคุณ เป็นยาขับปัสสาวะ	
2	มะดัน	มะดัน	6	ในทางเภสัชวิทยาพบว่ามะดันมี สารสำคัญซึ่งมีฤทธิ์ช่วยยับยั้ง การเจริญเติบโตของเนื้องอกได้ สรรพคุณมะดัน ผลช่วยแก้ อาการคอแห้ง ช่วยทำให้ชุ่มชื้น คอ ใบและรากปรุงเป็นยาต้ม รับประทานแก้กระษัย ใบปรุง เป็นยาต้ม ช่วยขับฟอกโลหิต	

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

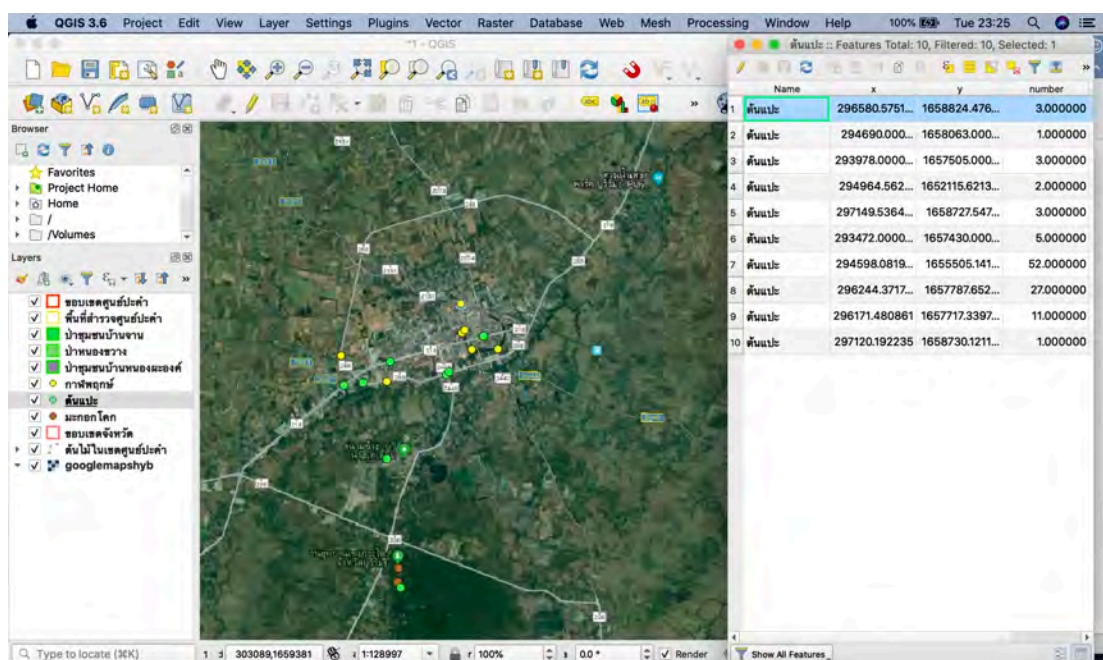
ลำดับ ที่	ชื่อ ภาษา ท้องถิ่น	ชื่อ ภาษาไทย/ กลาง	จำนวนที่พบ ในพื้นที่ ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
3	ชะมวง	ชะมวง	36	ช่วยฟอกโลหิต ราก ใบ และผล อ่อนมีรสเปรี้ยว เป็นยาแก้ไข้ แก้ ไข้ตัวร้อนช่วยแก้อาการร้อนใน กระหายน้ำ ใช้เป็นยาระบาย ท้อง ใบชะมวงใช้ผสมกับยาชนิด อื่น ๆ ใช้ปรุงเป็นยาขับเลือดเสีย แก้ไข้ผื่นหรือแก้กับน้ำต้ม ช่วย แก้อาการเหน็บชา ช่วยขับโลหิต ระดูของสตรี	
4	โมก หลวง	โมกหลวง	8	เปลือกต้นมีรสขมฝาดเมาร้อน เป็นยาทำให้เจริญอาหาร ช่วย บำรุงธาตุทั้งสี่ให้เจริญ ทำให้รู้ปิด ธาตุ ผลมีรสฝาดขมร้อน เป็นยา แก้สันนิบาต หน้าเพลิง ช่วยแก้ วิณโรคของสตรีอันอยู่ในเรือนไฟ เมล็ดมีรสฝาดขม สรรพคุณเป็น ยาแก้ไข้ แก้ไข้ท้องเสีย แก้ไข้อัน เกิดเพื่ออดิสารโรค เปลือกต้น แห้งมีสรรพคุณแก้เสมหะเป็นพิษ	

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

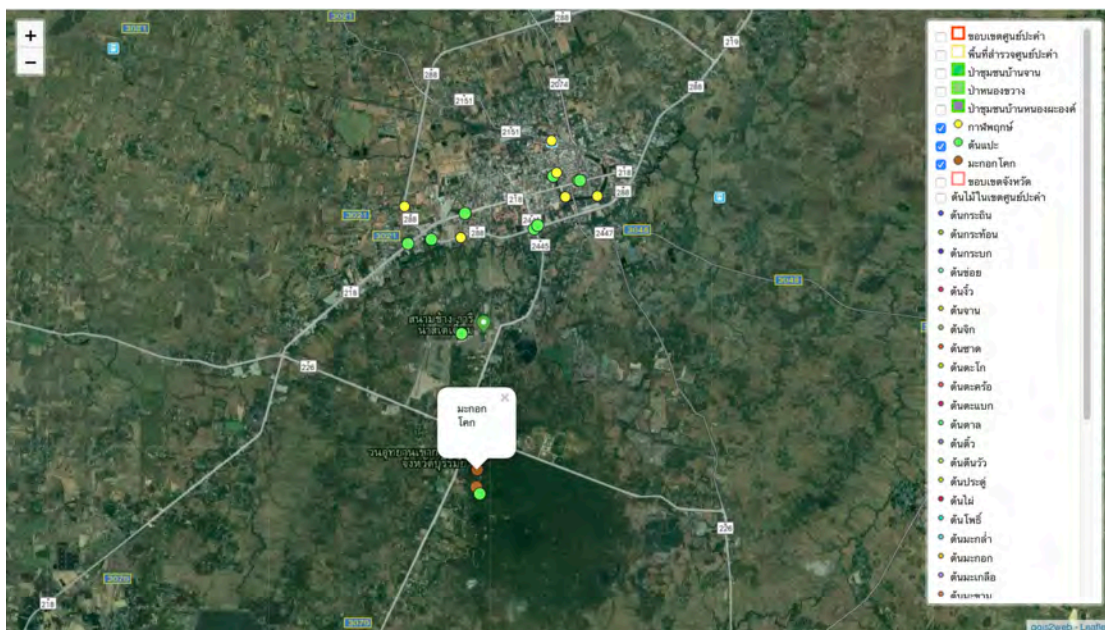
ลำดับ ที่	ชื่อ ภาษา ท้องถิ่น	ชื่อ ภาษาไทย/ กลาง	จำนวนที่พบ ในพื้นที่ ตัวอย่าง (ต้น)	สรรพคุณ/ประโยชน์	ภาพ
5	มะขาม ป้อม	มะขามป้อม	9	นิยมนำมารับประทานเพื่อให้สด ชื่น ชุ่มคอ แก้กษะหาย วิตามินซี ในมะขามป้อมสามารถดูดซึมได้ เร็วกว่าวิตามินซีชนิดเม็ดเป็น อย่างมากใช้บำรุงผิวหน้าให้ขาว สดใส รักษาฝ้า ด้วยการนำ มะขามป้อมมาฝนกับฝาละมีแล้ว นำน้ำที่ได้มาทาบริเวณรอยฝ้า ช่วยบำรุงและรักษาเส้นผมให้มี สุขภาพแข็งแรง ผมนุ่มลื่น ป้องกันผมหงอก ด้วยการทอด มะขามป้อมกับน้ำมันมะพร้าว แล้วเอาน้ำมันมาหมักผม	
6	ยางนา	ยางนา	3	ตำรายาไทยจะนำต้มน้ำจากเปลือก เป็นยาบำรุงร่างกาย ฟอกเลือด บำรุงโลหิต แก้กัฏฐกเสบ และใช้ ทาถอนพิษร้อน ร้อน ๆ เป็นยาแก้ ปวดตามข้อ น้ำมันยางใช้ผสมกับ เมล็ดกุยฮ่าย เมล็ดและใบมีรส ฝาดร้อน นำมาต้มใส่เกลือ ใช้อม แก้ปวดฟัน ฟันโยกคลอน ช้ น้ำมันยาง 1 ส่วน ผสมกับ แอลกอฮอล์กิน 2 ส่วน แล้ว นำมารับประทานเป็นยาขับ ปัสสาวะ แก่โรคทางเดินปัสสาวะ แถมุดกิดระดูขาวของสตรี หรือ ใช้จิบเป็นยาขับเสมหะก็ได้	

3.3 ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์พันธุ์ไม้หายากและพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดบุรีรัมย์

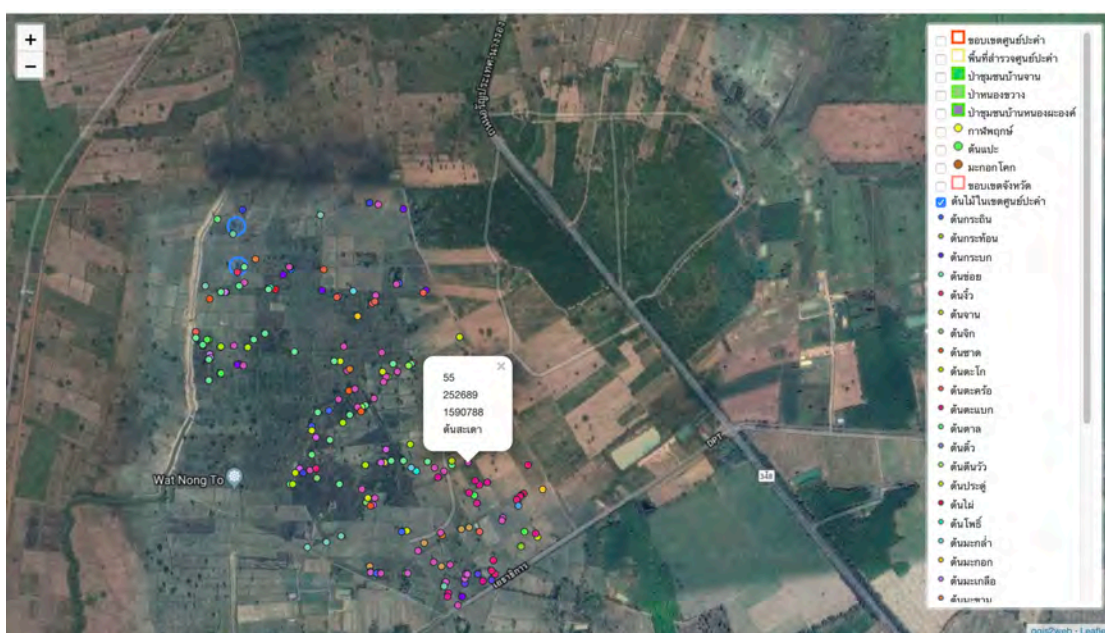
จากข้อมูลพันธุ์ไม้ที่ดำเนินการสำรวจ ในพื้นที่เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลลิสา และตำบลเสม็ด นำมานำเข้าในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ โดยโปรแกรม QuantumGIS (Qgis) ดังภาพที่ 3.4 และจัดทำแผนที่ออนไลน์เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต เข้าถึงได้จาก <http://gi.bru.ac.th/opst/arm/index.html> ดังภาพที่ 3.14 และ 3.15

ภาพที่ 3.14 ข้อมูลพันธุ์ไม้จากการสำรวจในโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ Qgis

ภาพที่ 3.15 แผนที่ออนไลน์พันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 3.16 แผนที่ออนไลน์ข้อมูลพันธุ์ไม้ในศูนย์อุดมศึกษาปะคำ

บทที่ 4

สรุปผลและองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินโครงการ

4.1 สรุปผลการดำเนินโครงการ

4.1.1 การกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดบุรีรัมย์

จากการดำเนินโครงการสำรวจคงอยู่และการกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์ โดยการสำรวจในเขตพื้นที่ชุมชนเมือง สถานที่สำคัญ พบว่า พันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายาก ได้แก่ กาฬพฤกษ์ ต้นแปะ และมะกอกโคก ที่พบส่วนใหญ่ ถูกนำมาปลูกเป็นไม้ประดับตามแหล่งต่าง ๆ อาทิ สนามกีฬา วนอุทยานเขากระโดง ในส่วนที่เห็นได้โดยง่ายตามเส้นทางคมนาคม และจากการสำรวจในเขตพื้นที่ที่เป็นป่าธรรมชาติ ได้แก่ ป่าศูนย์ปฏิบัติการอุดมศึกษาหนองขวาง อำเภอกุเมือง ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์ อำเภอลำปลายมาศ และป่าชุมชนบ้านจาน อำเภอกะสัง ไม่พบต้นกาฬพฤกษ์ ต้นแปะ และมะกอกโคก แต่อย่างใด

4.1.2 แนวทางการใช้ประโยชน์จากพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดบุรีรัมย์

จากการสำรวจและเก็บข้อมูลพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ กาฬพฤกษ์ ต้นแปะ และมะกอกโคก พบว่า ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการปลูกเป็นไม้ประดับตามสถานที่สำคัญ และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อความสวยงาม ยังไม่พบการนำส่วนต่าง ๆ ไปใช้ตามสรรพคุณของพันธุ์ไม้ จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมพบว่าพันธุ์เหล่านี้ มีสรรพคุณทางยา เช่น กาฬพฤกษ์ เนื้อในฝักใช้เป็นยาแก้พิษไข้ เปลือกและเมล็ด ใช้เป็นยาทำให้ให้อาเจียน ถ่ายพิษได้ดี. ต้นแปะ ผลที่มีรสฝาด มี Tannin สามารถใช้ล้างแผล สมานแผลได้. และ มะกอกโคก ใบใช้แก้อาการปวดหู หูอักเสบ รากแก้ร้อนใน ขับปัสสาวะ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการต่อไปควรมีการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ และส่งเสริมให้ความรู้การใช้ประโยชน์จากส่วนต่าง ๆ ของพันธุ์ไม้

4.1.3 การจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์พันธุ์ไม้ประจำจังหวัดบุรีรัมย์

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพันธุ์ไม้ในพื้นที่ป่า และพื้นที่ชุมชน ด้วยเครื่อง GPS ที่สามารถระบุตำแหน่งของต้นไม้ที่พบนั้น ถูกนำเข้าในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ทำให้สามารถศึกษาการกระจายตัว และความหนาแน่นของพันธุ์ไม้ที่สนใจและสำรวจ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จัดทำแผนที่ออนไลน์และเผยแพร่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าถึงได้จากทุกที่ทุกเวลา จะช่วยให้ทราบข้อมูลพันธุ์ไม้ในหลากหลายมิติมากขึ้น โดยเฉพาะการกระจายตัว รวมถึงการคงอยู่ในรูปแบบแผนที่ออนไลน์

4.2 การถอดองค์ความรู้จากการดำเนินโครงการ

4.2.1 การอภิปรายผล

การดำเนินโครงการการสำรวจคงอยู่และการกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์ครั้งนี้ ใช้วิธีการดำเนินการสำรวจค้นหาในแหล่งต่าง ๆ ที่อาจพบ ได้แก่ สถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว และพื้นที่ป่าชุมชนที่มีหน่วยงานหรือประชาชนดูแลในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งจะพบว่า พันธุ์ไม้ประจำจังหวัดดังกล่าวนั้น ส่วนใหญ่ไม่พบในเขตป่าธรรมชาติ แต่จะพบปลูกตามสถานที่สำคัญในเขตชุมชนเมือง เพื่อความสวยงาม และพบว่า ต้นมะกอกโคกที่พบตามแหล่งต่าง ๆ มีน้อย ซึ่งถือได้ว่า เป็นพันธุ์ไม้หายากในพื้นที่ป่า และในชุมชน จึงควรมีการขยายพันธุ์และส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป

4.2.2 ข้อเสนอแนะโครงการ

- 1) การดำเนินการต่อไปควรมีการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ และส่งเสริมให้ความรู้การใช้ประโยชน์จากส่วนต่าง ๆ ของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของจังหวัดบุรีรัมย์
- 2) การสำรวจข้อมูลพันธุ์ไม้ เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ และให้ทราบข้อมูลการคงอยู่ของพันธุ์ไม้ โดยเฉพาะพันธุ์ไม้หายาก หรือที่ใกล้สูญพันธุ์ ควรเก็บข้อมูลพิกัดตำแหน่งเป็นรายต้นพื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องอาศัยความมานะอดทนสาหัส จะทำให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรมากขึ้น

บทที่ 5

การติดตามผลการดำเนินงาน

5.1 ผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

ตารางที่ 5.1 ผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

รายการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จ (ร้อยละ)
ผู้เข้าร่วมโครงการ	30 คน	28 คน	93
พื้นที่สำรวจพันธุ์ไม้	5 แห่ง	5 แห่ง	100
พันธุ์ไม้ที่สำรวจค้นหา	3 ชนิด	3 ชนิด	100
การจัดทำฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์	1 ฐานข้อมูล	1 ฐานข้อมูล	100
ความพึงพอใจผู้เข้าร่วมโครงการ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 91.4	91.4

จากตารางที่ 5.1 พบว่ามีผู้เข้าร่วมการคิดเป็นร้อยละ 93 ของเป้าหมาย และกิจกรรมทั้งหมดสามารถดำเนินการได้อย่างครบถ้วนตามที่เป็นหมายของโครงการระบุไว้

5.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

5.2.1 วิธีการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลครั้งนี้คือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ข้อมูลทั่วไป
- ความพึงพอใจต่อโครงการ
 - ด้านกระบวนการและขั้นตอน
 - ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
 - ด้านผลจากเข้าร่วมโครงการ

โดยแบ่งความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1) โดยนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาแปลผลตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 คือ พึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 คือ พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 คือ พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 คือ พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 คือ พึงพอใจปานกลาง

5.2.2 ผลการประเมิน

1) ผู้ตอบแบบประเมิน

จำนวนผู้เข้าร่วมทั้งหมด 28 คน ตอบแบบประเมิน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 89.29 จากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ

2) ผลการประเมินความพึงพอใจ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 5.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักศึกษา	15	60.00
ประชาชน	8	32.00
อาจารย์/บุคลากร	2	8.00
รวม	25	100.00

จากตารางที่ 5.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 25 คน เป็นนักศึกษา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ประชาชนจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 และอาจารย์/บุคลากรจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00

ตารางที่ 5.3 เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	18	72.00
หญิง	7	28.00
รวม	25	100.00

จากตารางที่ 5.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 25 คน เป็นเพศชาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 72.00 และเพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00

ตารางที่ 5.4 ผลการประเมินความพึงพอใจ

ประเด็นความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ด้านกระบวนการและขั้นตอน			
1.1 มีกระบวนการและขั้นตอนชัดเจน	4.46	.668	มาก
1.2 ระยะเวลาเหมาะสม	4.18	.767	มาก
1.3 มีการประสานงานเหมาะสม	4.78	.476	มากที่สุด
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก			
2.1 อุปกรณ์เครื่องมือสำรวจมีความพร้อม	4.54	.657	มากที่สุด
2.2 อาหารและเครื่องดื่ม มีความเหมาะสม	4.86	.655	มากที่สุด
3. ผลจากการเข้าร่วมโครงการ			
3.1 ความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการ	4.48	.441	มาก
3.2 กิจกรรมในโครงการเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วม	4.52	.647	มากที่สุด
4. ภาพรวมทั้งหมดของโครงการ	4.73	.724	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.57		มากที่สุด

จากตารางที่ 5.4 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจที่มากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.57 (ร้อยละ 91.4) โดยมีความพึงพอใจด้านอาหารและเครื่องดื่ม มากที่สุด รองลงมาคือ มีการประสานงานที่เหมาะสม อุปกรณ์เครื่องมือสำรวจ กิจกรรมในโครงการเป็นประโยชน์ ความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการ มีกระบวนการขั้นตอนชัดเจน และระยะเวลาที่เหมาะสม ตามลำดับ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โดยพระราชนุญาต

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ประกาศที่ อพ.สธ. ๕๑ /๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ประสบ
ความสำเร็จเป็นผลประโยชน์แท้ และให้เป็นไปตามการปรับโครงสร้างหน่วยงานใหม่ ตามการปฏิรูประบบราชการ
การนี้จึงแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดังต่อไปนี้

๑.	ดร.อำพล เสนาณรงค์	กรรมการที่ปรึกษา
๒.	ศ.ดร.ธีระ สุกตะบุตร	กรรมการที่ปรึกษา
๓.	เลขาธิการพระราชวัง ในฐานะผู้อำนวยการ
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	ประธานกรรมการ
๔.	รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
(นายพรชัย จุฑามาศ)	รองประธานกรรมการ
๕.	เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรรมการ
๖.	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๗.	ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๘.	ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
๙.	ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา	กรรมการ
๑๐.	ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	กรรมการ
๑๑.	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๒.	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๓.	ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๑๔.	ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์	กรรมการ
๑๕.	ผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวง	กรรมการ
๑๖.	ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	กรรมการ
๑๗.	ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๘.	ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ	กรรมการ

๑๙.	อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการ
๒๐.	อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
๒๑.	อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๒๒.	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๒๓.	อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
๒๔.	อธิบดีกรมประมง	กรรมการ
๒๕.	อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
๒๖.	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๒๗.	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	กรรมการ
๒๘.	อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ
๒๙.	อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ	กรรมการ
๓๐.	อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	กรรมการ
๓๑.	อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	กรรมการ
๓๒.	อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ	กรรมการ
๓๓.	อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	กรรมการ
๓๔.	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๓๕.	อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๓๖.	เลขาธิการสภาการศึกษา	กรรมการ
๓๗.	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๓๘.	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
๓๙.	เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
๔๐.	เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	กรรมการ
๔๑.	เลขาธิการคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย	กรรมการ
๔๒.	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ
๔๓.	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๔๔.	ผู้ว่าการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๔๕.	ผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ	กรรมการ
๔๖.	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ	กรรมการ
๔๗.	ผู้อำนวยการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)	กรรมการ
๔๘.	ผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม	กรรมการ
๔๙.	ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๕๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ

๕๑.	อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
๕๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้	กรรมการ
๕๓.	อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	กรรมการ
๕๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	กรรมการ
๕๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	กรรมการ
๕๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
๕๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	กรรมการ
๕๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล	กรรมการ
๕๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	กรรมการ
๖๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา	กรรมการ
๖๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร	กรรมการ
๖๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร	กรรมการ
๖๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรรมการ
๖๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กรรมการ
๖๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	กรรมการ
๖๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา	กรรมการ
๖๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
๖๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	กรรมการ
๖๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยทักษิณ	กรรมการ
๗๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	กรรมการ
๗๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยพายัพ	กรรมการ
๗๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	กรรมการ
๗๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเนชั่น	กรรมการ
๗๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	กรรมการ
๗๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	กรรมการ
๗๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต	กรรมการ
๗๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	กรรมการ
๗๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	กรรมการ
๗๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยสยาม	กรรมการ
๘๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	กรรมการ
๘๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์	กรรมการ
๘๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	กรรมการ

๘๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	กรรมการ
๘๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	กรรมการ
๘๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	กรรมการ
๘๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	กรรมการ
๘๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	กรรมการ
๘๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	กรรมการ
๘๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	กรรมการ
๙๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	กรรมการ
๙๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	กรรมการ
๙๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๙๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
๙๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	กรรมการ
๙๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	กรรมการ
๙๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	กรรมการ
๙๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	กรรมการ
๙๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	กรรมการ
๙๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	กรรมการ
๑๐๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	กรรมการ
๑๐๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	กรรมการ
๑๐๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๑๐๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	กรรมการ
๑๐๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	กรรมการ
๑๐๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	กรรมการ
๑๐๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
๑๐๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	กรรมการ
๑๐๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	กรรมการ
๑๐๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	กรรมการ
๑๑๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	กรรมการ
๑๑๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	กรรมการ
๑๑๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	กรรมการ
๑๑๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	กรรมการ
๑๑๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	กรรมการ
๑๑๕.	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	กรรมการ

๑๑๖.	ผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ	กรรมการ
๑๑๗.	ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	กรรมการ
๑๑๘.	ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติ (องค์การมหาชน)	กรรมการ
๑๑๙.	ผู้อำนวยการสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)	กรรมการ
๑๒๐.	ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น	กรรมการ
๑๒๑.	ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี	กรรมการ
๑๒๒.	ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร	กรรมการ
๑๒๓.	ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี	กรรมการ
๑๒๔.	ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๑๒๕.	ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๑๒๖.	ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	กรรมการ
๑๒๗.	ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต	กรรมการ
๑๒๘.	ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี	กรรมการ
๑๒๙.	ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี	กรรมการ
๑๓๐.	ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน	กรรมการ
๑๓๑.	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๓๒.	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา	กรรมการ
๑๓๓.	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์	กรรมการ
๑๓๔.	ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี	กรรมการ
๑๓๕.	ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	กรรมการ
๑๓๖.	ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์	กรรมการ
๑๓๗.	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก	กรรมการ
๑๓๘.	ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี	กรรมการ
๑๓๙.	ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๑๔๐.	ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี	กรรมการ
๑๔๑.	ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก	กรรมการ
๑๔๒.	ผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญ	กรรมการ
๑๔๓.	ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี	กรรมการ
๑๔๔.	ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง	กรรมการ
๑๔๕.	ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์	กรรมการ
๑๔๖.	ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร	กรรมการ
๑๔๗.	ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่	กรรมการ

๑๔๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง	กรรมการ
๑๔๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว	กรรมการ
๑๕๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา	กรรมการ
๑๕๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ	กรรมการ
๑๕๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก	กรรมการ
๑๕๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา	กรรมการ
๑๕๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี	กรรมการ
๑๕๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่	กรรมการ
๑๕๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ	กรรมการ
๑๕๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี	กรรมการ
๑๕๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ	กรรมการ
๑๕๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา	กรรมการ
๑๖๐. ประธานมูลนิธิฟื้นฟูทรัพยากรทะเลสยาม	กรรมการ
๑๖๑. ประธานมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)	กรรมการ
๑๖๒. ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	กรรมการ
๑๖๓. รองหัวหน้าสำนักงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ฝ่ายวิชาการ (ดร.ปิยรัชฎ์ ปริญาพงษ์ เจริญทรัพย์)	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

-รับนโยบายและกรอบการดำเนินงานของส่วนราชการ หน่วยงานในการสนองพระราชดำริ หรือสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

-หัวหน้าส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กร ไปแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของตน โดยเสนอรายชื่อผ่านเลขาธิการพระราชวัง ในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อนำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาทขอพระราชทานแต่งตั้งโดยพระราชนุญาต

-หัวหน้าส่วนราชการ หน่วยงานและองค์กร อำนาวยการ สนับสนุนให้การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในพื้นที่และเขตความรับผิดชอบของตนให้เป็นไปตามเป้าหมายวัตถุประสงค์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา)

เลขาธิการพระราชวัง

ในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจผู้เข้าร่วมโครงการและความพึงพอใจระบบสารสนเทศ
ภูมิศาสตร์พันธุ์ไม้ประจำจังหวัดบุรีรัมย์

แบบประเมินความพึงพอใจ

โครงการการสำรวจคงอยู่และการกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดและพันธุ์ไม้หายากของ
จังหวัดบุรีรัมย์

.....
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับ
 ข้อมูลของท่าน)

1. สถานภาพ ☐ นักศึกษา ☐ ประชาชน ☐ อาจารย์/บุคลากร
2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจ (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของ
 ท่านมากที่สุด)

ประเด็นความพึงพอใจ	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านกระบวนการและขั้นตอน					
1.1 มีกระบวนการและขั้นตอนชัดเจน					
1.2 ระยะเวลาเหมาะสม					
1.3 มีการประสานงานเหมาะสม					
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
2.1 อุปกรณ์เครื่องมือสำรวจมีความพร้อม					
2.2 อาหารและเครื่องดื่ม มีความเหมาะสม					
3. ผลจากการเข้าร่วมโครงการ					
3.1 ความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการ					
3.2 กิจกรรมในโครงการเป็นประโยชน์ต่อ ผู้เข้าร่วม					
4. ภาพรวมทั้งหมดของโครงการ					

ขอเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

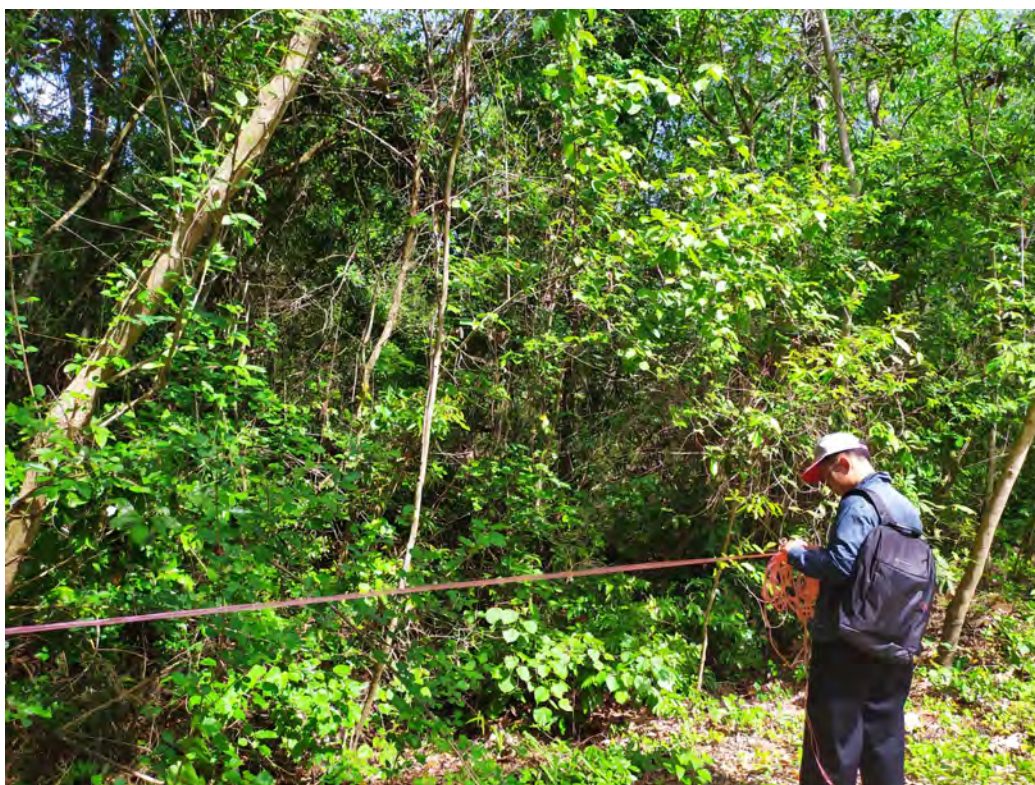
ภาพการสำรวจการกระจายตัวของพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ ค.1 การเตรียมลงสำรวจพื้นที่ป่าชุมชนบ้านจาน

ภาพที่ ค.2 การเตรียมลงสำรวจพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองผ่องค์

ภาพที่ ค.3 สภาพพื้นที่ป่าชุมชนบ้านจาน

ภาพที่ ค.4 สภาพพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองพะองค์